

WIELKANOC – TRADYCJE I ZWYCZAJE

Dość długo spierano się, kiedy **Wielkanoc** ma być obchodzona.

Dopiero podczas soboru nicejskiego w 325 r. ustalono, że obchodzić ją będziemy w pierwszą niedzielę po wiosennej pełni Księżycy.

Wielkanoc jest najstarszym
i najważniejszym świętem
chrześcijańskim.

Wielkanoc jest świętem
ruchomym. Może wypadać
pomiędzy 21 marca a 25 kwietnia.

W roku 1583 po wprowadzeniu kalendarza gregoriańskiego pojawiły się rozbieżności pomiędzy datą Wielkanocy obchodzoną w Kościele prawosławnym, a datą w Kościele katolickim. W Kościele prawosławnym Wielkanoc (Pascha) obchodzona jest według dat kalendarza juliańskiego.

Święta Wielkanocne poprzedza Wielki Post. Trwa on 40 dni. Zaczyna się od Środy Popielcowej nazywanej również wstępną środą lub Popielcem. Kiedyś wierzono, że posypuje się głowy popiołem ze szczątków ludzkich znalezionych na cmentarzach. Obecnie popiół pochodzi z palm poświęconych w Niedzielę Palmową w roku ubiegłym.

Od X wieku posypywanie popiołem stało się obrzędem dla wszystkich wiernych – symbolem pokuty, żalu za grzechy, gotowości do wielkiego postu – umartwień i rozważań.

Do symboli wielkanocnych należą:

Palma

**Na pamiątkę
wjazdu
Pana Jezusa do
Jerozolimy**

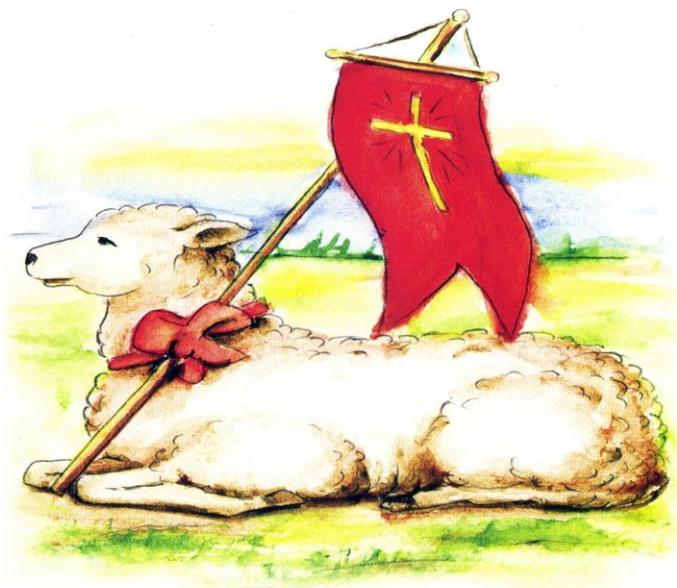

Baranek Wielkanocny

Symbol Jezusa

Zmartwychwstałego

Chorągiew Zmartwychwstałego

**Symbol zwycięstwa
życia nad śmiercią
dobra nad złem,
prawdy nad kłamstwem
Boga nad Szatanem**

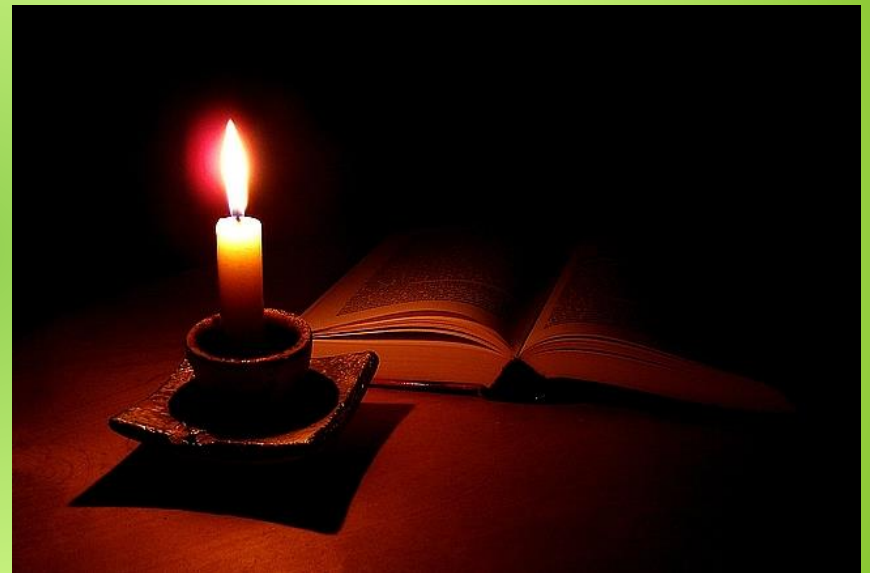
Olej

**Podczas Mszy
Krzyżma
biskup święci olej
dla chorych,
konsekracyjny i
dla
katechumenów**

Ogień

**Symbol Chrystusa -
Jezus jako
Światło rozprasza
ciemności naszych
grzechów**

Ogień

**Wieczorem w
Wielką Sobotę
rozpala się przed
kościółem ognisko,
z którego bierze się
ogień i zapala nim
dużą świecę zwaną
PASCHAŁEM.**

Paschał

To świeca wykonana
z pszczelego wosku.

Symbol naszego
Chrztu.

To od tej świecy
zapala się świece
chrzcielne

Paschał

Litera „A” oznacza grecką Alfa, czyli początek.

Litera „Ω” oznacza grecką Omega, czyli koniec

Jezus jest więc Alfą i Omega, czyli POCZĄTKIEM i KOŃCEM

Paschał

5 koralików
oznacza 5 ran
Pana Jezusa

Cyfry ułożone
na paschale
symbolizują
trwający rok

Woda

W Wielką Sobotę
Paschał
zanurza się w
wodzie, dzięki
specjalnej
modlitwie woda
ta staje się wodą
święconą

Woda

Wodą święconą
ksiądz kropi ludzi,
wchodząc do
świątyni żegnamy
się wcześniej
zanurzając rękę
w kropielnicy

**Pokropienie
ludzi wodą
święconą jest
symbolem
przyjętego przez
nas
sakramentu
Chrztu Świętego**

Wodą święconą ksiądz w Wielką Sobotę święci także pokarmy, abyśmy mogli je zjeść podczas rodzinnego wielkanocnego śniadania

Wielki Tydzień

Wielki Tydzień to tydzień bezpośrednio poprzedzający Wielkanoc. To czas przygotowań do świąt. Czas porządków, przygotowywania potraw wielkanocnych, a przede wszystkim czas codziennych nabożeństw.

Wielki Tydzień rozpoczyna się
Niedzielą Palmową. Zwana kiedyś
kwietniową lub wierzbną
symbolizuje uroczysty wjazd Jezusa
Chrystusa do Jerozolimy.

Ostatnie trzy dni Wielkiego Postu - Wielki Czwartek (wieczór), Wielki Piątek, Wielka Sobota i Niedziela Zmartwychwstania (poranek) znane są jako **Triduum Paschalne**, kiedy to w kościele chrześcijańskim odbywają się najważniejsze uroczystości w ciągu całego roku.

Wielki Czwartek w Kościele katolickim jest obchodzony jako pamiątka ustanowienia przez Chrystusa sakramentów kapłaństwa i Eucharystii podczas Ostatniej Wieczerzy.

Wielki Piątek
jest drugim dniem
Triduum
Paschalnego –
dramatycznym
dniem sądu, męki
i śmierci
Chrystusa.

Wielka Sobota, to ostatni dzień Triduum Paschalnego, tuż przed Niedzielą Wielkanocną. W Kościele Katolickim dzień ten jest dniem wyciszenia i oczekiwania na przyjście Chrystusa. Przez cały dzień trwa adoracja Najświętszego Sakramentu w przygotowanej specjalnie na tę okazję kaplicy symbolizującej grób Chrystusa.

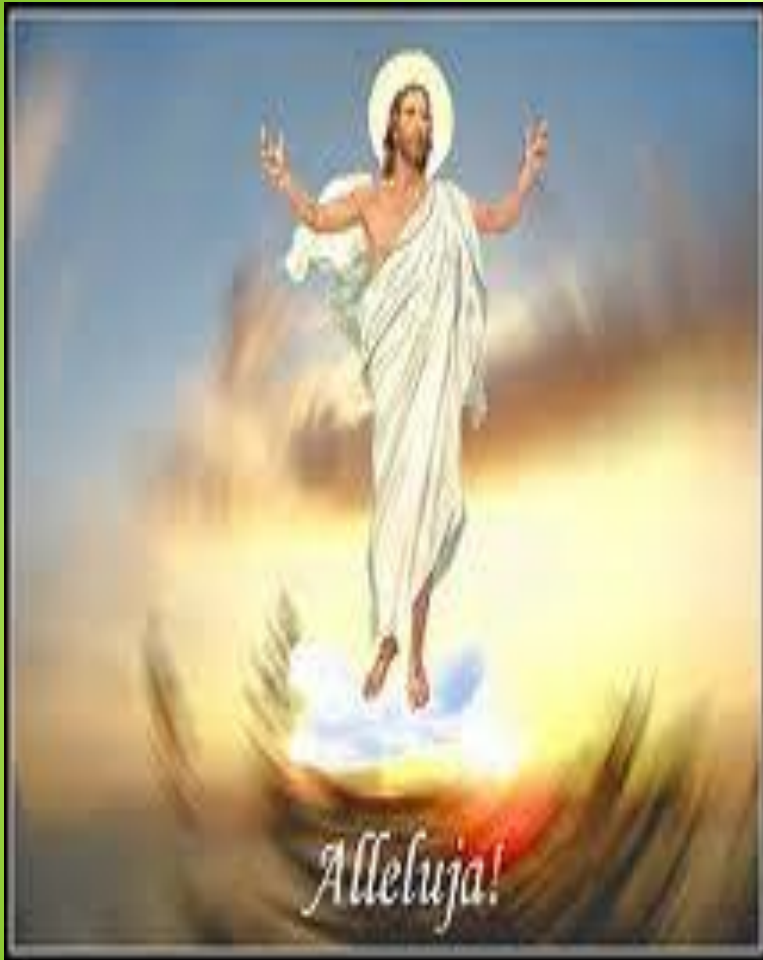
Wnętrze grobu Pańskiego
– Ziemia Święta.

Tradycyjnie w **Wielką Sobotę** dokonywany jest obrzęd poświęcenia pokarmów spożywanych następnie podczas śniadania w Niedzielę Wielkanocną. Pokarmy przynoszone są najczęściej w wiklinowych koszykach nierzadko przyozdobionych wstążkami, kwiatami i białymi, koronkowymi serwetkami.

Wśród święconki nie może zabraknąć:
chleba — na pamiątkę cudownego
rozmnożenia chleba dokonanego przez
Chrystusa na pustyni,
jaj— symbolizujących nowe życie,
mięsa — na pamiątkę baranka
paschalnego spożywanego przez
Chrystusa podczas uczyty w wieczerniku
w Wielki Czwartek,

baranka – symbolizującego
zmartwychwstanie Chrystusa,
soli – mającej chronić od zepsucia,
chrzaniu - oznaczającego siłę
fizyczną, krzepę,
domowych wypieków – symbolu
umiejętności i doskonałości.

**W Wielką Niedzielę
o świcie dźwięk
dzwonów
obwieszcza, że
rozpoczęły się
obchody dnia,
w których Chrystus
zmartwychwstał.**

Po porannej mszy katolicy zasiadają do uroczystego śniadania wielkanocnego. Składają sobie życzenia i dzielą się święconką. Na stole znajduje się wszystko, co zostało dzień wcześniej poświęcone w kościele, świąteczne ciasta i pierwsze wiosenne kwiaty.

Poniedziałek wielkanocny (zwany też *Lanym Poniedziałkiem* lub *Śmigusem – dyngusem*) – drugi dzień świąt Wielkanocy, który należy spędzać w gronie rodzinnym.

W polskiej tradycji tego dnia polewa się dla żartów wodą inne osoby, nawet nieznajome.

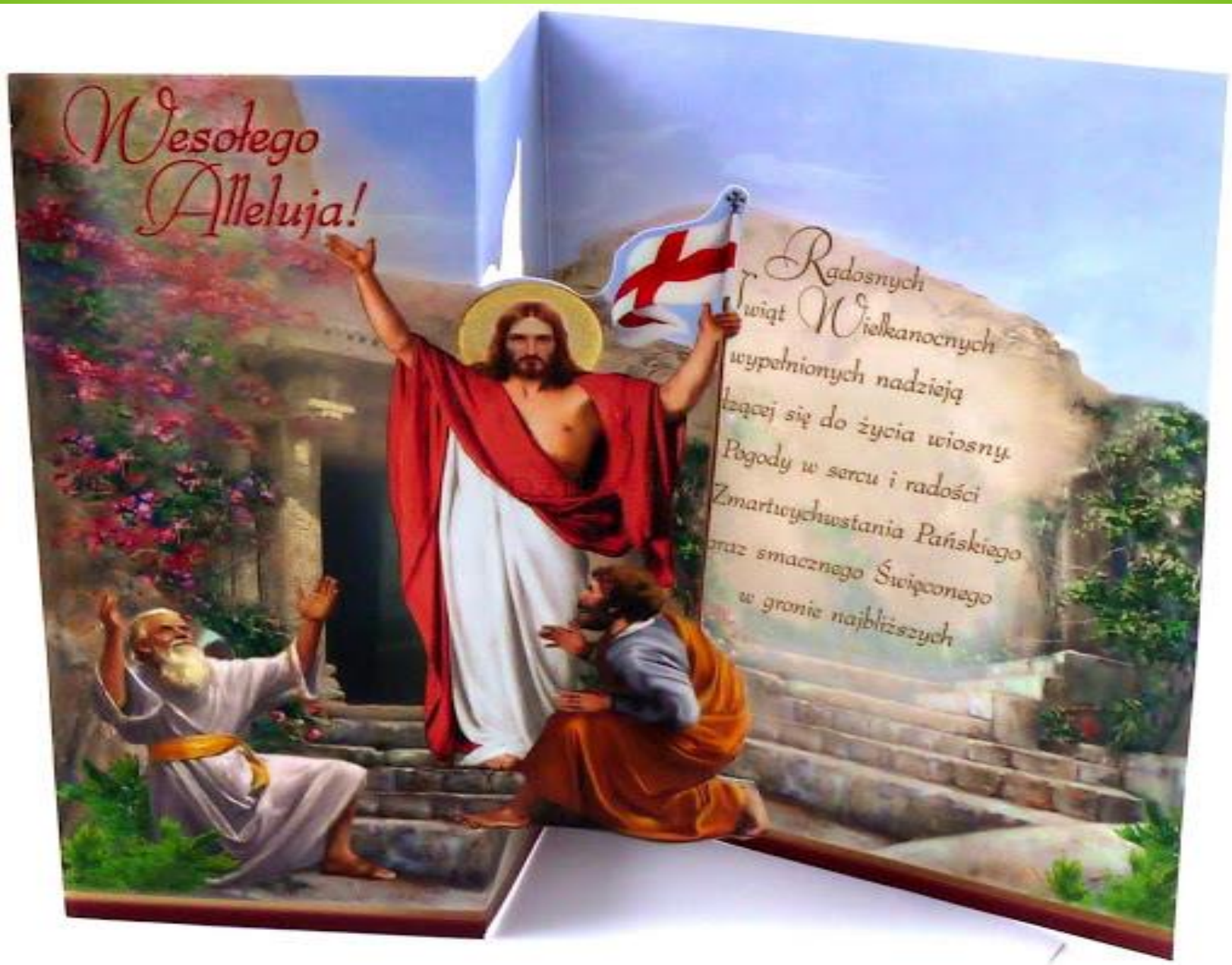
Tradycyjne potrawy wielkanocne

- Żurek z białą kiełbasą
- Babka świąteczna
- Mazurek
- Pasztet z zająca
- Świąconka

Wesołego
Alleluja!

Radosnych
Świąt Wielkanocnych
wypełnionych nadzieją
łącej się do życia wiosny.
Pogody w sercu i radości
Zmartwychwstania Pańskiego
oraz smacznego Świąconego
w gronie najbliższych

Dziękuję za uwagę
Ks. Grzegorz Gut